

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/146/2018
Identifikačné číslo spisu:	7213220345
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7213220345.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú I., bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, so sídlom v Košiciach, Staničné námestie č. 9, dieťa rodičov: matky N., bývajúcej v W., zastúpenej advokátkou JUDr. Beátou Pitorákovou, so sídlom v Košiciach, Kováčska ul. č. 17, a otca O., bývajúceho v W., zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Juskom, so sídlom v Košiciach, Račí potok 3, o zníženie výživného, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 45 P 169/2013, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. marca 2018 sp. zn. 8 CoP 281/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. mája 2017 č. k. 45 P 169/2013-873 konanie o zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloletú I., narodenú XX. Y. XXXX za obdobie od 26. augusta 2013 do 3. februára 2014 zastavil, návrh na zníženie vyživovacej povinnosti na maloletú I. za obdobie od 4. februára 2014 do budúca zamietol, a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. marca 2018 sp. zn. 8 CoP 281/2017 na odvolanie otca napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ku ktorým dodal, že súd pri určení výživného prihliada na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na tieto skutočnosti prihliada aj vtedy, ak sa povinný rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľ videl vadu

zmätočnosti jednak v nedostatku odôvodnenia súdnych rozhodnutí, ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonával ním navrhnuté dôkazy. Podľa názoru dovolateľa sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o znížení výživného opierať o hypotetické príjmy, nezohľadnil vyšší príjem matky a nevzal do úvahy ani jeho novú vyživovaciu povinnosť k maloletej S.. Namietal tiež nesprávne právne posúdenie veci, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

4. Matka navrhla dovolanie zamietnuť a zaviazat' otca na náhradu trov konania vo výške 100%.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sú mimosporovými konaniami, ktoré sú s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 111 a nasl. zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 395 ods. 1 CMP platí, že ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Keďže § 396 CMP s dopadom na predmetnú vec „neustanovuje inak“, platí CMP aj na toto konanie.

8. Podľa § 77 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

15. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) dovolateľ napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

16. Dovolanie otca posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolacie dôvody, ktoré uplatnil, treba posúdiť podľa § 420 písm. f/ CSP.

17. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

18. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

19. Pokiaľ dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj odôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného a nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu vykonaných dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

21. Dovolateľ v dovolaní namietal, že súdy oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje

dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Dovolateľ však neoznačil právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci, pri riešení ktorej by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedá kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. V danej veci súdy nižšej inštancie dospeli k záveru, že na strane otca nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie určeného výživného. Rozhodnutia, na ktoré poukazuje dovolateľ v dovolaní (R 72/1965, R 27/1974) neriešia otázku, ktorá by bola rozhodujúca pre právne posúdenie v danej veci.

22. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie otca odmietol (§ 447 písm. c/, f/ CSP).

23. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.